

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Swerock AB
Ombud: Kim Svitzer
Box 1281
262 24 Ängelholm

Tillstånd enligt miljöbalken till täktverksamhet, Kristianstads kommun

Kod i miljöprövningsförordningen (2013:251): 10.11

Koordinater (SWEREF99TM): N 6210441 E 439720

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken **Swerock AB** (org.nummer 556081-3031), nedan kallat bolaget, tillstånd att inom fastigheterna Skepparslöv 7:10 och 26:8 samt Nyboholm 2:2 i Kristianstads kommun bedriva täkt av berg och morän samt krossning och sortering inom exploateringsplanens verksamhets- och brytningsområde, bilaga 1.

Tillståndet gäller för ett uttag av maximalt 12 000 000 ton berg och 1 500 000 ton morän under tillståndstiden, med ett maximalt årligt uttag av 800 000 ton berg och 75 000 ton morän.

Tillståndet gäller till och med den 31 december 2039.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor:

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.
2. Verksamhets- och brytningsområdet ska märkas ut i området på väl synligt sätt och med under verksamhetstiden varaktiga markeringar.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

3. Losstagnning av material får inte ske till ett större djup än + 15 meter över havet (Rikets Höjdsystem 2000) och inte utanför den på exploateringsplanen markerade gränsen för brytningsområdet. Övrig verksamhet i samband med exploateringen får inte ske utanför den på exploateringsplanen markerade gränsen för verksamhetsområdet.
4. Åtgärder ska vidtas för att minimera spridning av damm från takten och täktverksamhetens samtliga moment. Salt får inte användas vid dammbekämpning.
5. Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, ska begränsas och får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden:
50 dB(A), vardagar kl. 07.00-18.00
45 dB(A), lördagar, söndagar och helgdagar kl. 07.00-18.00 samt kvällstid alla dagar kl. 18.00-22.00
40 dB(A), nattetid kl. 22.00-07.00

Momentana ljud får nattetid (kl. 22.00-07.00) samtliga dygn uppgå till högst 55 dB(A).

Om ljudet innehåller ofta återkommande impulser eller hörbara tonkomponenter eller bådaddera ska den tillåtna ljudnivån sänkas med 5 dBA-enheter under den tid som dessa ljud uppstår.

De angivna värdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar och/eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, dock minst vart tredje år, eller på tillsynsmyndighetens begäran.

6. Verksamheten får bedrivas under följande förutsättningar och tider:
 - helgfria vardagar (måndag till fredag) kl. 06.00-22.00,
 - helgfria vardagar (måndag till fredag) kl. 07.00-18.00 avseende skutknackning, krossning och borrning ovan mark,
 - helgfria vardagar (måndag till fredag) kl. 08.00-16.00 avseende sprängning.
7. All sprängning ska föregås av signal, tydligt hörbar inom minst 500 meter från verksamhetsområdets gräns. Bolaget ska informera boende inom en radie av 1 km från brytområdets gräns senast dagen innan sprängning ska ske.
8. Markvibrationer - definierade som högsta svängningshastighet i vertikalled - orsakade av sprängning, får inte överstiga 4 mm/s vid bostadshus vid mer än 10 % av sprängningarna. Vibrationen får aldrig överstiga 6 mm/s. Mätningar

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

ska utföras enligt gällande svensk standard eller motsvarande vid varje sprängtillfälle för att säkerställa att villkor uppfylls.

9. Luftstöttség till följd av sprängning - mätt genom frifältsmätning - får vid bostadshus inte överstiga 120 Pa vid mer än 10 % av sprängningarna. Luftstöttség får aldrig överstiga 150 Pa. Mätningar ska utföras enligt gällande svensk standard eller motsvarande vid varje sprängtillfälle för att säkerställa att villkor uppfylls.
10. Det vatten som avleds från täktområdet ska passera sedimentationsdamm, försedd med oljeavskiljande anordning. Följande halter, räknade som årsmedelvärden, får inte överstigas i det vatten som släpps ut från sedimentationsdammen:

5 mg/l suspenderat material
5 mg/l totalkväve
1 mg/l olja, mätt som oljeindex

Provtagning ska ske minst 6 gånger per år och så jämnt fördelat över året som möjligt under förutsättning att det finns ett vattenflöde.
11. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage inte kan nå omgivningen. Förvaring ska ske på en yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt utformad så att regnvatten inte ansamlas. Tankar och cisterner ska vara försedda med överfyllnads- och påkörningsskydd. Uppsamlingsvolymen inom respektive invallning ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares volym.
12. Tankning och parkering av fordon och maskiner får endast ske på yta som är särskilt iordningställd för att förhindra att spill och läckage når omgivningen. Alternativt ska ett skydd för uppsamling av spill vara ordnat under parkerade fordon eller maskiner. Utrustning för sanering av spill ska finnas lätt tillgänglig vid bedrivande av verksamheten.
13. Avfall som uppstår i den egna verksamheten ska samlas upp och förvaras var för sig för att underlätta den miljömässigt bästa vidarebehandlingen. Avfallet ska i största möjliga utsträckning upparbetas, återanvändas eller nyttiggöras på annat sätt. Förslitet material och skrot ska omgående omhändertas.
14. Efterbehandling ska ske successivt och i enlighet med efterbehandlingsplan, se bilaga 2. Senast tre år innan täktverksamheten beräknas upphöra ska verksamhetsutövaren inge ett förslag till slutlig efterbehandlingsplan till tillsynsmyndigheten. Samtliga efterbehandlingsåtgärder ska vara slutförda ett år efter avslutad täktverksamhet, dock senast vid tillståndtidens utgång.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Efterbehandlingen ska inkludera åtgärder för att gynna den biologiska mångfalden och säkerställa området.

15. Det ska finnas ett kontrollprogram för verksamheten. Programmet ska ange hur utsläpp ska kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsperiod. Förslag till kontrollprogram ska inges till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att tillståndet tagits i anspråk.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- kontroll av verkningar från verksamheten med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod,
- närmare utformning av yta för tankning och parkering av fordon och maskiner,
- detaljutformningen av efterbehandlingen,
- damning.

Ekonomisk säkerhet

Bolaget ska för tillståndets giltighet ställa en ekonomisk säkerhet till ett belopp om 7 700 000 kr. Säkerheten ska godkännas av Miljöprövningsdelegationen.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts i gång senast 2 år efter tillståndet vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet.

Bolaget ska meddela Länsstyrelsen Skåne och tillsynsmyndigheten när verksamheten sätts igång och tillståndet tas i anspråk.

Verkställighet

Detta beslut får tas i anspråk när det har vunnit laga kraft.

Delgivning och överklagande

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Miljöprövningsdelegationen beslutar att delgivning ska ske genom kungörelse.

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING samt HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Särskilda upplysningar

Detta tillstånd befriar inte tillståndshavaren från skyldigheten att iaktta vad som föreskrivs i övriga delar av miljöbalken och annan författning, t.ex. plan- och bygglagen, i fråga om den anläggning och den verksamhet som avses med tillståndet.

Enligt 2 kap 6 och 10 §§ lagen om kulturminnen m.m. (SFS 1988:950) är det förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning. Påträffas under mark dolda fasta fornlämningar ska arbetena omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

Enligt 7 § förordning (2008:722) om utvinningsavfall ska förordningen tillämpas på verksamheter som ger upphov till utvinningsavfall om inte annat följer av 8-13 §§. Enligt 36 § ska verksamhetsutövaren se över avfallshanteringsplanen så snart det finns anledning till det och minst vart femte år. Ändringar i planen ska snarast anmälas till tillsynsmyndigheten. Verksamhetens avfallshanteringsplan har inte prövats i denna ansökan. Därför ska denna, enligt 28 § i förordningen 2013:319 om utvinningsavfall, prövas av tillsynsmyndigheten.

Om verksamheten bedrivs av annan än den som meddelats tillståndet ska den nye verksamhetsutövaren, enligt 32 § i förordningen 1998:899 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det ändrade förhållandet. Denna upplysning bör ske i god tid så att ny säkerhet hinner ställas till Länsstyrelsen innan övertagandet ska gälla.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Innehållsförteckning

Beslut	1
Villkor:	1
Delegationer	4
Ekonomisk säkerhet	4
Igångsättningstid	4
Verkställighet	4
Delgivning och överklagande	4
Särskilda upplysningar	5
Redogörelse för ärendet	8
Bakgrund	8
Tidigare tillståndsbeslut	8
Samråd	8
Ärendets handläggning	9
Ansökan med yrkanden, åtagande och förslag till villkor	9
Bolagets beskrivning av verksamheten och miljökonsekvensbeskrivning	12
Lokalisering	12
Verksamhet i tåkten	12
Maskinpark	13
Areal och materialkvantiteter	13
Arbetstider	13
Efterbehandling	13
Miljökonsekvensbeskrivning	13
Alternativ lokalisering	13
Nollalternativ	14
Planförhållanden	14
Naturmiljö	14
Kulturmiljö	16
Friluftsliv	16
Landskapsbild	16
Grundvatten	17
Utsläpp till vatten	17

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Utsläpp till luft	18
Kemiska produkter och avfall	18
Buller	18
Sprängning	19
Transporter	19
Yttranden	20
Länsstyrelsen.....	20
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	20
E.ON Energidistribution AB	21
Svenska Kraftnät	21
SGU	21
Trafikverket.....	21
Försvarmakten.....	21
Allmänheten	21
Bolagets bemötande av yttrandena	22
Miljöprövningsdelegationens bedömning	23
Miljökonsekvensbeskrivning	23
Tillåtlighet	23
Prövningens omfattning.....	23
Huvudsaklig miljöpåverkan.....	23
Lokalisering och planfrågor.....	24
Miljökvalitetsnormer	25
Miljökvalitetsmål	25
Hushållning och kretslopp	26
Tidsbegränsning	26
Motivering av villkor	26
Delegationer	29
Ekonomisk säkerhet	29
Verkställighetsförordnande	29
Sammanfattning.....	30

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Ansökan föranleds av att gällande täkttillstånd löper ut samt att bolaget vill utöka täktverksamheten. Bolagets föregående tillstånd löpte ut 31 december 2018 (*Miljöprövningsdelegationens anmärkning*).

Tidigare tillståndsbeslut

Länsstyrelsen Skåne lämnade den 28 november 2002 tillstånd enligt miljöbalken (dnr 541-26368-00) till täkt av berg och morän med ett totalt uttag av 4 460 000 ton berg och 900 000 ton morän, med ett maximalt årligt uttag av 300 000 ton berg och 75 000 ton morän.

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Skåne län meddelade den 18 maj 2006 slutliga villkor avseende utsläpp till vatten, vibrationer och luftstöt våg (dnr 541-35703-04).

Den 24 januari 2008 ändrade Miljöprövningsdelegationen villkor 18 (Dnr 551-28484-06) i det tillstånd som meddelades år 2002. Villkoret avser avfall och externa massor.

Den 23 november 2017 fattade Miljöprövningsdelegationen delbeslut om tidsbegränsad förlängning av gällande tillstånd till täktverksamhet. Eftersom handläggning av fullständig tillståndsansökan inte bedömdes bli färdig innan det tidigare tillståndet skulle löpa ut, så gavs bolaget genom delbeslutet tillstånd att fortsätta sin verksamhet till och med den 31 december 2018.

Samråd

Samråd har skett med Länsstyrelsen, Kristianstads kommun (tillsynsmyndighet) och med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Samråd med enskilda har skett genom ett riktat utskick till närboende inom 500 meter från täkten samt genom annonsering i ortspressen.

Verksamheten anges i 3 § förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar och ska därför antas medföra betydande miljöpåverkan.

Samråd med en utökad krets har genomförts med Sveriges geologiska undersökning (SGU), Trafikverket, Skogsstyrelsen, Naturskyddsföreningen Kristianstad, Skånes Ornitologiska Förening, E.ON samt Svenska Kraftnät.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Ärendets handläggning

Bolagets tillståndsansökan kom in den 17 januari 2017.

Miljöprövningsdelegationen fattade den 23 november 2017 beslut om tidsbegränsad förlängning gällande tillstånd.

Till ansökan har fogats en miljökonsekvensbeskrivning. Ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen kungjordes den 9 november 2018 i Kristianstadsbladet.

Synpunkter har kommit in från allmänheten.

Miljöprövningsdelegationen har genomfört remissförfarande med Länsstyrelsen Skåne, Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Kristianstads kommun, Kristianstads kommun, Sveriges geologiska undersökning, Skogsstyrelsen, Trafikverket, E.ON Elnät Sverige AB, Svenska Kraftnät och Vattenmyndigheten Södra Östersjön. Yttranden har kommit in från Svenska Kraftnät, E.ON Elnät Sverige AB, Miljö- och hälsoskyddsnämnden samt Länsstyrelsen Skåne. Bolaget har beretts tillfälle att bemöta de yttranden och remissvar som kommit in samt över vad som i övrigt tillförts ärendet.

Ansökan med yrkanden, åtagande och förslag till villkor

Bolaget har yrkat tillstånd:

- till täkt av berg- och moränmaterial inom fastigheterna Skepparslöv 7:10 och 26:8 samt Nyboholm 2:2 i Kristianstads kommun samt inom det brytningsområde och till det brytningsdjup som framgår av bifogade täktplaner,
- till 2037-12-31 eller det senare datum som innebär 20 år från tillståndets ikraftträdande,
- till en maximal årlig utlevererad mängd av 800 000 ton berg och 75 000 ton morän,
- till en total mängd av 12 000 000 ton berg och 1 500 000 ton morän,
- att förvara dieselolja inom täktområdet i s.k. ADR-tankar i container och övriga petroleumprodukter i verkstaden inom täktområdet,
- att förvara spillolja och t.ex. begagnade oljefilter i verkstaden på tät betongplatta,
- till täktverksamhet inkl. borrhning, krossning och transporter vardagar 06.00 till 22.00 under hela året utan begränsningar sommartid,
- att få genomföra sprängning i täkten vardagar 08.00 till 16.00,
- till tvättning av förädlad material,
- till bortledning av yt- och grundvatten till sedimenteringsdammar och vidare ut i recipient,

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

- till att ha upplag av material för verksamhetens bedrivande inom tåktområdet och att upplagens storlek kan variera beroende på efterfrågan,
- att buller från verksamheten får nå upp till begränsningsvärdena i Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller,
- att ha maskiner uppställda för natt respektive helg inom verksamhetsområdet,
- att för övrigt få bedriva verksamheten enligt bifogade handlingar,
- att tillståndet ska få tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Eftersom ansökan gäller en befintlig verksamhet, yrkar bolaget att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte vunnit laga kraft, s.k. verkställighetsförordnande.

Bolaget har särskilt åtagit sig att:

- placera kross- och sorteringsverk så att störningarna minimeras,
- informera närboende senast dagen innan sprängning ska ske,
- lägga upp bullervall utmed västra kanten och sydöstra hörnan såsom föreslagits i den reviderade bullerutredningen från den 15 september 2017,
- ha egenkontrollprogrammet tillgängligt på kontoret vid tåkten,
- utföra löpande kontroll av olje- och kemikalieförvaringen enligt avfallshanteringsplanen,
- även i fortsättningen driva den stationära krossen via elnätet,
- använda el märkt "Bra miljöval".

Bolaget har föreslagit följande villkor:

- Verksamheten får bedrivas vardagar, måndag-fredag, kl. 06-22.
- Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet ska begränsas och får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än nedanstående värden.

- Måndag-fredag kl. 06-18	50 dB(A)
- Lördag, söndag och helgdag kl. 06-18	45 dB(A)
- Kvällstid kl. 18-22	45 dB(A)
- Natttid kl. 22-06	40 dB(A)

Den momentana ljudnivån nattetid kl. 22-06 får inte överskrida 55 dB(A) vid bostäder annat än vid enstaka tillfällen.

- Vid klagomål från grannar eller förändrad verksamhet som leder till väsentligt ökat buller, ska bullermätningar ske vid närmaste bostäder.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

- Före varje sprängning ska berörda grannar informeras om tid för sprängning.
- Kontroll av vibrationer och luftstötståg ska ske vid behov, t.ex. vid synpunkter från närboende.
- Markvibrationer till följd av sprängning ska uppgå till högst 4 mm/s i vertikal led uttryckt som toppvärde i sockel på bottenvåning i närmaste bostäder.
Om begränsningsvärdet 4 mm/s överskrids är villkoret ändå uppfyllt om åtgärd vidtas och förnyade mätningar vid nästkommande tre sprängningar visar att begränsningsvärdet innehålls. Vibrationer får dock inte överskrida 6 mm/s vid bostäder.
- Luftstötståg till följd av sprängning ska uppgå till högst 120 Pa (frifältsvärde) vid bostäder.
Om begränsningsvärdet 120 Pa överskrids är villkoret ändå uppfyllt om åtgärder vidtas och förnyade mätningar vid nästkommande tre sprängningar visar att värdet innehålls. Luftstötståg får dock inte överskrida 150 Pa vid bostäder.
- Efterbehandling ska om möjligt ske successivt och i första hand enligt den efterbehandlingsplan som ingår i ansökan. För eventuella ändringar ska samråd ske med tillsynsmyndigheten.
- Efterbehandlingen ska vara slutförd inom tillståndstiden, såvida inte ny ansökan om fortsatt eller utökad täkt inlämnas till länsstyrelsen.
- Vatten som avleds från täktområdet ska passera sedimenteringsbassänger innan avledning till recipient. Som begränsningsvärde ska följande halter, uttryckt som årsmedelvärden, gälla:
Suspenderat material 5 mg/l
Totalkväve 5 mg/l
- Damning från verksamhetens olika moment ska begränsas.
- Tankning av fordon och maskiner får endast ske på yta där spridning av drivmedel förhindras eller om mobila spilltråg används som skydd.
Rutiner och beredskap ska finnas i händelse av spill eller läckage.
Saneringsutrustning ska finnas lättillgänglig inom verksamhetsområdet.
- Löpande kontroll av olje- och kemikalieförvaring ska ske veckovis genom okulär inspektion av tankar och förvaringskärl samt överflynnadsskydd.
Tankningsutrustningen i form av slangar och pumpar kontrolleras samtidigt.
- För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som revideras vid behov.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Bolagets beskrivning av verksamheten och miljökonsekvensbeskrivning

Av ansökningshandlingarna och vad bolaget i övrigt angett framgår bl.a. följande:

Lokalisering

Täkten ligger i Nävlingeåsens östra del, i kanten av Kristianstadsslätten. Åt öster, söder och väster utbreder sig omväxlande barr- och lövskog. Norrut finns Kristianstadsslätten med mestadels öppen jordbruksmark. Närmaste bostad finns ca 50 meter från täkten. I den del av täkten som ligger närmast denna bostad bedrivs dock ingen större verksamhet. Avståndet från bostaden till närmaste planerade sprängning är minst 300 meter.

Verksamhet i täkten

Materialet från täkten används framförallt till väg- och byggnadsändamål samt som betongballast. I täkten bryts i huvudsak granit. I riktning sydost-nordväst finns en diabasgång som är tillräckligt bra för att förädlas till makadam. Moräntäcket är ca 1-3 meter tjockt.

All avbaning är i praktiken redan gjord, förutom i de delar som nu tillkommer. Avbaning sker med hjälp av grävmaskin. Avbaningsmassorna, d.v.s. den på bergen överliggande moränen, tvättas och siktas. Matjordsskiktet behandlas separat för att utnyttjas som bullervallar och slutlig marktäckning vid efterbehandlingen.

Losshållningen av berget görs genom borrhning och sprängning. Borrhnings- och sprängningsarbeten utförs för närvarande 20-25 gånger per år. Vid fortsatt tillstånd kan sprängningstillfällena öka till 25-30 gånger per år. Borrhning utförs med borrhvagn med anordning för uppsamling av damm, s.k. borrhkax. Losstagnung av berget sker genom intervallsprängning med en pallhöjd på 15-17 meter. Vid varje salva sprängs normalt ut ca 25 000 – 40 000 ton. Vid sprängning används mindre än 10 ton sprängämne vid varje tillfälle. Sprängmedel förvaras inte i täkten. Sprängning föregås av signal tydligt hörbar 500 meter från täktområdet.

Allt sprängt berg förkrossas. Därefter sker sortering och ytterligare krossning. Krossning sker med både stationära och mobila anläggningar. Efter vidare siktning erhålls olika fraktioner som läggs i upplag före transport ut till kund. Moränmassorna kan efter tvättning och siktning bl.a. användas för vissa vägbyggnadsändamål.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Maskinpark

Maskinparken som bolaget använder består av hjullastare, dumper, grävmaskin, krossverk och sikt.

Areal och materialkvantiteter

Verksamhetsområdet kommer att omfatta ca 49,5 hektar, varav bryningsområdet utgör ca 30 hektar.

Total mängd material är beräknat till ca 12 miljoner ton berg och 1,5 miljoner ton morän.

Arbetstider

Arbetstiden är vardagar 06.00 – 22.00.

Efterbehandling

När täkten är avslutad kommer det att bildas en täktsjö. Sjön kommer delvis att omges av lodräta klippväggar och delvis av slänter med varierande lutning. Efterbehandlingsplanen beskriver en efterbehandling med klippväggar, vilket förordas, dels för rovfåglar, dels för lavar och mossor. I norr kommer varierande slänter att utformas. För att säkerställa en utformning som innebär minsta möjliga olycksrisk i framtiden är det tänkt att marken närmast tätkanten lämnas kal. En rad med större stenblock kommer att läggas på en moränvall intill det barskrapade berget. En efterbehandlingsplan i form av en karta har bifogats ansökan.

Miljökonsekvensbeskrivning**Alternativ lokalisering**

Utredning om alternativ lokalisering har inte gjorts. Huvudavsättningsområde för bergmaterialet från Skepparslöv är Kristianstad. Den korta transportsträckan innebär låga transportkostnader och även marginell miljöpåverkan från täkttransporterna, då fordonstrafiken i allmänhet och lastbilstrafiken i synnerhet, redan utan transporterna till och från täkten, är betydande. Miljön och landskapsbilden är dessutom redan påverkade av den befintliga täkten och en fortsättning av täktverksamheten medför inga ytterligare störningar. Att i nuläget flytta en täkt av denna storlek, är inte försvarbart, varken ur företags- eller samhällsekonomisk synvinkel och inte heller ur ett miljömässigt perspektiv.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Nollalternativ

Nollalternativet innebär att nuvarande täktområde efterbehandlas i samband med att gällande tillstånd går ut. En nedläggning av tåkten betyder att all omgivningspåverkan från täktverksamheten kan elimineras.

Planförhållanden

Täktområdet omfattas inte av någon detaljplan eller av områdesbestämmelser. Enligt kommunens översiktsplan finns det längre upp på Nävlingeåsen ett område avsatt som kommunal naturvårdsfond, som ska förvaltas utifrån sina natur- och rekreationsvärden och därmed undantas från exploatering. Även en intressant grönstruktur av regionalt och kommunalt intresse finns på Nävlingeåsen. Dessa områden påverkas dock inte av en utökning av tåkten, eftersom de ligger mer än 1 km från närmaste täktgräns. Täktverksamheten är förenlig med den för Kristianstads kommun gällande översiktsplanen.

Enligt kommunens översiktsplan finns inga riksintressen i närheten av tåkten. Dock finns en kraftledning öster om täktområdet som enligt nätägaren är av riksintresse. Täktgränsen har anpassats så att den inte kommer närmare kraftledningen än vad som är fallet i tidigare tillstånd.

Naturmiljö

En naturvärdesinventering har utförts i täktområdet samt i en naturbetesmark som finns i direkt anslutning till området. Tre fältbesök har gjorts i området i maj, juni och augusti 2016. I den här typen av miljöer är insektslivet en bra indikator för områdets artmångfald i stort och tåktens betydelse för hotade och andra hänsynskrävande arter. Flertalet fältbesök har därför gjorts vid bra väder för värmekrävande gaddsteklar, fjärilar och andra insekter. Kompletterande uppgifter om rödlistade arter i tåkten har inhämtats från Artportalen. Även i Jordbruksverkets databas TUVÅ (ängs- och betesmarker) och Skogens pärlor (Skogsstyrelsens databas med nyckelbiotoper m.m.) har uppgifter om särskilda naturvärden i området eftersökts, dock utan att några sådana framkommit.

I de aktiva delarna av täktområdet dominerar ganska sterila ytor med nyblottad sand, grus och berg. I detta område är växt- och djurlivet artfattigt och naturvärdena låga. Dessutom finns ett par sedimentationsbassänger, som dock har branta stränder och inte någon lämplig utformning för att hysa ett rikt växt- och djurliv. Däremot finns vissa naturvärden i kantområdena som inte berörs av den mest intensiva verksamheten i tåkten. I dessa delar noterades även några rödlistade och andra naturvårdsintressanta arter. De områden där vissa naturvärden förekommer utgörs av fyra områden som beskrivs nedan.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossienr: 1290-20-092

1 – Stenmjölshögar i nordöstra kanten

I stenmjölshögarna på upplagsplatsen i den nordöstra kanten av täktområdet häckar en stor koloni med den rödlistade backsvalan (nära hotad, NT). Drygt 80 bohål fanns här vid ett fältbesök den 26 maj 2016. Högar med stenmjöl där backsvalorna kan häcka bör lämnas kvar på lämpliga platser, men de måste inte ligga exakt där de finns just nu.

2 – Lövblandskog på jordvallar i sydöstra kanten

På jordvallarna, som består av äldre avbaningsmassor, som finns utmed grusvägen i sydöstra kanten av täkten har en ung lövblandskog etablerats. Här finns en hel del yngre till medelålders ask som ser vital ut. Den starkt hotade asken (starkt hotad, EN) har på många platser drabbats hårt av askskottsjuka. Det är oklart om det finns askar som är resistent mot sjukdomen. Några sjukdomstecken har inte setts på askarna. Det rika inslaget av sälgräs är också positivt från naturvårdssynpunkt, eftersom sälgräset är en viktig nektar- och pollenkälla för vildbin, fjärilar och många andra insekter. Det är positivt från naturvårdssynpunkt om lövblandskogarna som vuxit på äldre avbaningsmassor i detta område kan lämnas kvar och de kan i så fall med fördel lämnas orörda.

3 – Kantzon i sydväst

På båda sidor om grusvägen i den sydvästra kanten av täkten finns bitvis en örtrik flora med rotfibbla, mindre blåkllocka, käringtand, blåeld och andra örter. Här finns ett relativt rikt insektsliv med gaddsteklar och fjärilar, och här sågs ett exemplar av den rödlistade mindre blåvingen (nära hotad, NT). Det är inte sannolikt att det finns ett fast bestånd av fjärilen i täkten idag, men kanske finns den även i naturbetesmarken invid eller på någon annan plats i trakten.

4 – Kantzon i nordväst

Utmed grusvägen som går i täktens nordvästra del, invid naturbetesmarken, finns bitvis en rik örtflora och partier med solexponerad blottad sand, grus och jord med stora bokolonier av bin, rovkastor och andra marklevande insekter. Här sågs bl.a. de naturvårdsintressanta arterna nätblodbi och rovkastor *Cerceris quinquefasciata*. Likande miljöer finns inne i naturbetesmarken och det finns en stor potential att gynna och utveckla dessa värden vid efterbehandling.

Enligt yttrande från Skånes Ornitologiska Förening har skyddsvärda fåglar tidigare uppehållit sig i täkten, men det finns inga uppgifter om att dessa har observerats under senare år. Aktiva täkter är dock en attraktiv häckningsmiljö för vissa fågelarter och det är inte osannolikt att dessa återkommer framöver.

I den föreslagna delen för utvidgad täktverksamhet i sydväst är inga särskilda naturvärden kända sedan tidigare och några sådana har heller inte noterats vid fältbesöken. Delar av området utgörs av yngre granplanteringar medan andra delar utgörs av lövblandskogar som till stora delar är genomgallrade. I den

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossienr: 1290-20-092

sydligaste delen, invid Höjetorp, finns små igenväxande åkerlyckor, stenmurar och en mindre alsumpskog som inte har gallrats på senare tid. Detta parti utgör tillsammans med torpet utanför gränsen för området, söder om vägen, och kulturlandskapet runt detta en charmig liten kultur- och naturmiljö, men några särskilda naturvärden noterades inte. Det är positivt om de små åkerlyckorna och stengärdesgårdarna i nära anslutning till Höjetorp i söder kan bevaras.

Bolaget försäkrar att de bestånd med askar och sälg som i naturvärdesinventeringen anses vara av värde för den biologiska mångfalden, kommer under verksamhetstiden och i samband med efterbehandlingen att bevaras helt enligt önskemål från inventeraren.

Bolaget poängterar att det inom utvidgningsområdet i sydväst enligt naturvärdesinventeringen inte finns några kända naturvärden som kräver särskild hänsyn. De igenväxande åkerlyckorna är istället beväxta med nässlor, lupiner, kirskaål, hundkäx och andra kvävegynnade växter. Bolaget anser att åkerlyckor som växer igen med kvävegynnade växter, av vilka vissa även kan räknas som invasiva, är av mycket ringa värde. Några planer på att spara detta område finns för närvarande inte. De igenväxande åkerlyckorna har införlivats och förenats med skogen, vilket gör att hela området får anses vara skogsmiljö.

Under verksamhetsåren på denna plats har bolaget tagit stor hänsyn till backsvalorna i stenmjölshögarna och inte stört dem under häckningstiden. Så kommer fortsättningsvis att ske. Inför efterbehandling av täktområdet kommer samråd att ske med tillsynsmyndigheten, varvid backsvalornas framtida häckningsmöjligheter bör diskuteras. Hänsyn kommer även att tas till de andra skyddsvärda fåglar som eventuellt kan finnas i tåkten.

Kulturmiljö

De fornlämningar som finns i den nordvästra delen av tåkten är redan undersökta inför tidigare tåktansökan. Övriga fornlämningar i anslutning till täktområdet kommer inte beröras av den fortsatta täktverksamheten.

Friluftsliv

Ett täktområde utgör ett potentiellt riskområde för obehöriga som söker sig dit. Under täktverksamhetens gång är det förbjudet för allmänheten att vistas inom täktområdet utan exploatörens godkännande. Vägen söder om täktområdet tycks användas mycket sporadiskt.

Landskapsbild

Det område som ansökan avser är redan påverkat av den befintliga verksamheten och förändringen i landskapsbilden av den ansökta utökningen blir därför

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

obetydlig. Den planerade efterbehandlingen vid avslutad brytning innebär dessutom att området berikas av varierande terräng med utrymme för stora biologiska värden.

Grundvatten

En grundvattenströmning från Nävlingeåsen, mot Kristianstadsslätten föreligger, vilket innebär att Nävlingeåsen kan sägas bidra med en del av grundvattenbildningen till Kristianstadsslätten. Eftersom bergtäkten ligger precis på randen mellan Nävlingeåsen och Kristianstadsslätten, kan täkten antas skära av en liten del av denna grundvattenbildning. Täktområdet är dock mycket litet i förhållande till Nävlingeåsen och Kristianstadsslättens grundvattenmagasin som helhet, varför denna påverkan kan bedömas som mycket liten. Täkten bedöms således ha försumbar påverkan på den kvantitativa statusen hos Kristianstadsslättens vattenförekomst.

Enligt den hydrogeologiska utredningen så kommer grundvattensänkningen inte bli nämnvärt större än vad den är i dagsläget eftersom man i första hand utvidgar täktområdets yta. Däremot kan en grundvattensänkning ske över ett större område efterhand som täkten utvidgas. Detta kan leda till en större grundvattentillrinning, vilket i sin tur kan ge ett större påverkansområde än idag. De idag rådande grundvattennivåerna uppströms täkten, som ej förefaller vara påtagligt påverkade av täktverksamheten indikerar dock att berget ej är särskilt genomsläppligt, vilket i sin tur begränsar påverkansområdets utbredning.

Utsläpp till vatten

Oljeprodukter används i täktverksamheten. Hanteringen av dessa medför alltid en risk för förorening av yt- och grundvattenmiljöer. De vattenföroreningar till yt- och grundvatten som kan uppstå från täktverksamheten skulle kunna härröra från utsläpp av petroleumprodukter och nitrit/nitrattillskott från använda sprängmedel. Ändrad vattenförling kan uppstå om brytningen påverkar grundvattnet, vilket i längden kan påverka kringliggande brunnar.

Avvattning av området sker via avrinning till sedimentationsdammar och vidare ut i recipienten Vinne å. Denna recipient bedömdes 2009 ha en måttlig ekologisk status och god kemisk status. Genom det förhållandevis stora antalet sedimentationsdammar elimineras riskerna för utsläpp av miljöfarliga ämnen och slam. Med hänsyn till den förhållandevis måttliga mängd vatten som bedöms avledas från täkten och den spädning som bedöms ske är det rimligt att anta att det vatten som avleds från täkten ej påverkar Vinne å och dess ekologiska status i någon märkbar omfattning. Vidare är de kvävehalter som uppmäts i vattnet från täkten märkbart lägre än de halter som uppmäts i referensprover från Skepparslövs dikningsföretag. Den eventuella påverkan från täktvattnet skulle

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

kunna bedöms som försumbar i förhållande till den påverkan som jordbruket har på recipienten.

Enligt villkoren för föregående tillstånd får mängden suspenderat material respektive mängden totalkväve inte överstiga 5 mg/l som riktvärde. Vid provtagningar åren 2014 och 2016 har vattenkvaliteten på det vatten som avletts från täktområdet uppfyllt villkoren enligt täktstillståndet, med undantag för ett tillfälle då både totalkvävehalten och halten av suspenderade ämnen låg strax över riktvärdet.

Utsläpp till luft

Transporter inom samt till och från täktområdet påverkar miljön.

Trafikrelaterade utsläpp är framförallt koldioxid och flyktiga organiska ämnen (VOC). Bolaget försäkrar sig om att ha en så miljövänlig transportflotta som möjligt. Transportplanering är också en viktig del i företagets dagliga arbete för att i så stor utsträckning som möjligt använda lastbil med släp, istället för endast lastbil.

Damm alstras främst vid borrar, kross- och sorteringsverksamhet samt transporter. Dammbindning sker genom att uppumpat vatten från dammarna används till bevattning. Damning från borrar förebyggs genom dammsugning. Vid krossanläggningen sker avskiljning av damm genom textila spärfilter. Stofthalten i luften beräknas inte överstiga rekommenderad nivå om 20 mg per kubikmeter luft.

Kemiska produkter och avfall

Diesel förvaras i tankar av godkänd typ, försedda med överfyllnadsskydd, inuti container. Motorolja och hydraulolja förvaras i tankar placerade på betongplatta utan avrinning i anslutning till verkstad. Farligt avfall såsom spillolja och begagnade oljefilter förvaras i ett s.k. miljörum utanför verkstaden och hämtas genom auktoriserat företags försorg till återvinning. Absorberingsmedel, glykol och öppnade oljefat placeras i verkstaden. Vatten från verkstaden passerar oljeavskiljare.

Maskinparken servas och kontrolleras regelbundet, bl.a. avseende potentiella oljeläckor. Miljövänlig hydraulolja används till alla fordon.

Buller

De bullerstörningar som härrör från täktverksamheten kommer främst från borrar, sprängning, skutknackning, krossning och sortering samt arbete med entreprenadmaskiner och transporter till och från området.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Skyddsåtgärder innefattar uppläggning av bullervall. Brytfronterna fungerar också som naturligt bullerskydd.

Bullerutredningen visar att Naturvårdsverkets riktvärden för externt industribuller överskrids med ca 2 dB vid en beräkningspunkt vid krossning kvällstid. Med annan placering av de mobila krossverken, alternativt anläggning av bullervall, kan riktvärdena innehållas även kvällstid. Med anledning av bullerutredningens resultat kommer en bullervall att anläggas utmed täktområdets västra gräns.

Sprängning

Vid sprängningar i takten kan vibrationer uppstå i närliggande byggnader. Med ett villkor för vibrationer i byggnader på 4 mm/s, bedömer bolaget att det inte föreligger någon risk för vibrationsskador på fastigheten Skepparslöv 7:8, där den närmaste bostaden finns. År 2004 utfördes vibrationsmätningar vid de närmaste byggnaderna. Mätningarna visade då på 0,07 respektive 0,1 mm/s vid normal laddning.

Luftstöt våg bildas vid sprängningar. Störning består av luft-/ljudtryck och buller. Mätningar av luftstöt vågor utfördes år 2004 vid närmaste byggnaderna. Mätningarna visade på 42 respektive 0 Pa vid normala laddningar.

I riskanalysen som upprättades bedöms att vibrationsnivån 4-6 mm/s och luftstöt vågnivån 400 Pa (reflektionstryck) kommer innehållas för samtliga omkringliggande bostäder. Genom att anpassa den samverkande laddningen så gäller detta även för den närmast liggande fastigheten, Skepparslöv 7:8, som befinner sig inom 300 meter från täktområdet.

Skaderiktvärden enligt Svensk Standard SS 460 48 66:2011 och SS 02 52 10 är högre än riktvärdena enligt föregående täktstillstånd och kommer därför innehållas med god marginal.

Transporter

Utfart sker på en ca 200 meter lång intern väg ut till väg 1014, vilken efter knappt 100 meter ansluter till länsväg 21. Av miljö- och trafiksäkerhetsskäl finns en överenskommelse om att inga transporter ska ske på väg 1014 genom Skepparslöv.

Leverans av 800 000 ton material per år kräver ca 100 transporter per dag, d.v.s. ca 200 transportrörelser.

Senaste trafikmätningen på väg 21 genomfördes år 2014. Lastbilstrafiken på vägen utgör ca 12 % av det totala trafikflödet. Lastbilstrafiken från takten vid

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

högsta möjliga leveranstryck (ca 200 transportrörelser per dag) utgör i sin tur ca 12 % av den totala lastbilstrafiken och ca 1,5 % av det totala trafikflödet, vilket får anses vara mycket marginellt på denna vältrafikerade led. Det bör påpekas att 200 transportrörelser per dag inte hör till normaliteten.

Yttranden

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har i sitt yttrande framfört bl.a. följande. Länsstyrelsen har lämnat förslag på villkor för bolagets framtida täktverksamhet. Länsstyrelsen tillstyrker att tillstånd lämnas under förutsättning att dessa förslag tas i beaktande vid Miljöprövningsdelegationens beslut om tillstånd för täktverksamhet. De villkor som föreslagits är inte ovanliga för denna typ av tillstånd, men har i många fall anpassats efter de uppgifter som inkommit i ärendet.

Utöver villkoren uppmärksammar Länsstyrelsen att en anmälan om betongtillverkning inom provningsområdet lämnats till tillsynsmyndigheten. Länsstyrelsen gör bedömningen att denna behöver ingå i provningen för att möjliggöra en samlad miljöbedömning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tillstyrkt tillståndsansökan och anfört bl.a. följande. Villkoren gällande markvibrationer och luftstötsvågor bör skärpas för att hamna i jämförbar nivå med liknande verksamheter inom Kristianstads kommun. För luftstötsvågor ligger motsvarande nivåer på 100 Pa frifältsvärde, medan bolaget yrkar på 120. Dessutom visar den framtagna riskanalysen att 200 Pa uttryckt som frifältsvärde kommer innehållas, vilket överskrider den yrkade nivån för luftstötsvågor med 80 Pa. Gällande markvibrationer har bolaget yrkat på 4 mm/s, men gränsen för vad som upplevs som störande för människor enligt Naturvårdsverket går vid 1 mm/s. Då redan grundnivåerna i villkorsförslaget för luftstötsvågor och markvibrationer anses vara höga så ställer sig Miljö- och hälsoskyddsnämnden sig kritiska till yrkandet att kunna överskrida dessa vid 25 % av utförda sprängningar. Med hänvisning till vad som nämnts ovan anser därför nämnden att villkoren för både grundnivå som antalet möjliga överskridanden behöver skärpas för att minimera risken för störningar för närboende.

Avslutningsvis belyser nämnden att tillverkning av betong sker i anslutning till tåkten och att denna verksamhet inte ingår i bolagets ansökan om täktstillstånd, trots att även denna verksamhet har påverkan på störningssituationen för de närboende.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

E.ON Energidistribution AB

E.ON Energidistribution AB har anfört följande. Det är viktigt att upplag inte anordnas eller marknivån förändras under eller invid kraftledningar. Om transportväg önskas anläggas i närheten av eller som korsar kraftledningarna så måste bolaget ta kontakt med E.ON energidistribution för vidare bedömning. De nämner även behovet av att byggnad och anläggning inte får uppföras inom 3 meter från ledning i mark utan ledningsägarens medgivande och instruktioner. Det samma gäller för anordnande av upplag och förändring av marknivån eftersom dessa kan försvåra reparation och underhåll.

Vid sprängning hänvisar E.ON till dokumentet *Riktlinjer för sprängningsarbeten invid kraftledning*. De rekommenderar bolaget att inte spränga genom elektrisk tändning. E.ON hänvisar till 6 kap. 10 § i starkströmföreskrifterna där det framgår att friledning ska vara framdragen på betryggande avstånd från brännbart material och områden med explosionsrisk. Enligt föreskrifterna ska minsta avstånd till förråd med explosiv vara ligga på minst 50 meter från 50 kV-ledning. Försiktighetsmått ska vidtas så att markvibrationer och sprickbildningar inte hotar kraftledningars säkerhet.

Förutsatt att hänsyn tas till detta så har E.ON inget ytterligare att erinra om täktverksamheten.

Svenska Kraftnät

Svenska Kraftnät har ingen erinran mot ansökt verksamhet.

SGU

SGU har ur materialsynpunkt inget att invända mot täktverksamheten och avstår från att granska remissen ur ett grundvattenperspektiv.

Trafikverket

Trafikverket har inget att erinra.

Försvarsmakten

Försvarsmakten har inget att erinra.

Allmänheten

Lars Lagerroth & Yvonne Nilsson (Assaretorp 1:18) har bland annat anfört att de upplever problem med buller och vibrationer från verksamheten. De lyfter även hur pressade de känner sig som boende mellan bolagets täktverksamhet och Skanskas närliggande asfaltstillverkning. De vill inte bara att hänsyn tas till rödlistade arter, utan även till den befintliga floran, faunan och människornas

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

krympande levnadsutrymme. De avstyrker bolagets ansökan om utvidgning med hänvisning till ovan nämnda bekymmer och kräver även att bolaget vidtar åtgärder för att minska existerande buller- och vibrationsproblematik.

Sussie Söderlundh och Andreas Petersson (Assaretorp 1:19 och 1:20) har bland annat anfört att de känner en uppgivenhet och oro över bullerstörningar, vibrationer, värdesänkning av fastighet, kostnad för eventuella sprickbildningar och påverkan på grundvattnet. Särskilt med Skanskas nyligen beslutade tillstånd om utökad verksamhet färskt i minnet. De önskar en begränsning av arbetstiderna om tillstånd ges.

Bolagets bemötande av yttrandena

Bolaget har anfört bl.a. följande:

Länsstyrelsen Skånes villkorsförslag har bolaget inget att erinra om. Gällande anmälan om betongstationen väljer bolaget att återkalla sin anmälan. Bolaget är däremot tydliga med att frågan lyftes under samrådsskedet och bör ses som utredd.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens synpunkter har bolaget tagit höjd för då man inte haft någon erinran avseende Länsstyrelsens villkorsförslag. Bolaget konstaterar att miljö- och hälsoskyddsnämnden i sin skrivelse inte yrkat på några villkor.

E.ON Energidistribution AB:s synpunkter kommer tillmötesgå av bolaget.

Svenska Kraftnäts upplysning om felaktiga uppgifterna om ägandeskapet av högspänningsledningarna i Riskanalysen har noterats.

Lars Lagerroth & Yvonne Nilsson (Assaretorp 1:18) bor drygt 1 km från tåktområdet. De arbetar kontinuerligt med begränsning av buller genom bland annat inköp av maskiner för att bedriva deras verksamhet. Riskanalysen visar att värden för markvibrationer och luftstötsvågor för kringliggande bostadsfastigheter kommer att innehållas. Bolaget kommer även att informera allmänhet och närboende inför varje sprängning, antingen via brev- eller mejlutskick. En signal kommer även att avges, inför varje sprängning, för att uppmärksamma den allmänhet som kan befinna sig i närheten.

Sussie Söderlundh & Andreas Petersson (Assaretorp 1:19 och 1:20) bor på ett avstånd knappt 1 km från tåktområdet. Bolaget anser att man bemött deras synpunkter i bemötandet av Lars Lagerroths och Yvonne Nilssons yttrande.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen finner att den miljökonsekvensbeskrivning som bifogats ansökan är tillräcklig i förhållande till verksamhetens miljöpåverkan och de krav som framgår av 6 kap. miljöbalken (i dess lydelse före den 1 januari 2018).

Miljöprövningsdelegationen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett tillräckligt underlag för att göra en samlad bedömning av den planerade verksamhetens inverkan på miljön, människors hälsa och hushållningen med naturresurser. Bolaget har inte föreslagit någon alternativ lokalisering av verksamheten med hänvisning till att ansökan avser en fortsättning och utökning av en befintlig täktverksamhet och att det inte är försvarbart att flytta en täkt av denna storlek, varken ur samhällsekonomisk synvinkel eller ur ett miljömässigt perspektiv. Miljöprövningsdelegationen godtar att bolaget mot denna bakgrund inte redovisat några alternativa lokaliseringar. Miljöprövningsdelegationen anser därför att miljökonsekvensbeskrivningen kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Tillåtlighet

Prövningens omfattning

Bolaget leder bort vatten från täktområdet. Bortledande av vatten utgör tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Bolaget har genomfört en hydrogeologisk utredning som visar att några uppenbara negativa effekter orsakade av täktverksamheten i omgivningen inte har noterats och allmänna eller enskilda intressen har hittills inte lidit skada av verksamheten. En viss utökning av verksamheten har inte bedömts medföra någon betydande förändring i detta avseende. Den påverkan som den planerade verksamheten antas ha är enligt utredningen försumbar. Enligt Miljöprövningsdelegationen har det inte framkommit något i ärendet som ger skäl att frånga denna bedömning. Verksamheten bedöms således omfattas av undantaget i 11 kap. 11 § i miljöbalken och Miljöprövningsdelegationen prövar därför bara den miljöfarliga verksamheten i detta beslut. Eftersom bolaget återtagit anmälan om betongtillverkning ingår inte denna verksamhet i prövningen.

Huvudsaklig miljöpåverkan

Den huvudsakliga miljöpåverkan från verksamheten består av störningar i form av buller, vibrationer och luftstöt vågor samt påverkan på naturmiljön.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossienr: 1290-20-092

Lokalisering och planfrågor

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön, i den utsträckning det inte kan anses orimligt enligt 2 kap. 7 § samma balk.

Verksamheten kommer att ta ny mark i anspråk och innebär således en ändrad markanvändning, varför 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas vid denna prövning.

Inom 500 meter från tåkten befinner sig åtta bostadsfastigheter. Sju av dessa är belägna mellan 450 och 490 meter från närmaste sprängområde, medan bostadsfastigheten Skepparslöv 7:8 befinner sig 140 meter från närmaste sprängområde. Det har under prövningen inte framkommit att det funnits några klagomål på verksamheten från dessa närboende och ingen av dem har yttrat sig i ärendet. Bolaget har genom sin riskanalys presenterat hur sprängningarna på tåktområdet ska bedrivas för att innehålla yrkade villkor för markvibrationer vid bostaden på Skepparslöv 7:8 och övriga omkringliggande bostadsfastigheter. Miljöprövningsdelegationen noterar att samtliga av dessa fastigheter ligger i nordlig och östlig riktning av tåktområdet, medan den planerade utökningsområdet befinner sig sydväst om det befintliga tåktområdet. De klagomål som har inkommit, i form av yttranden från allmänheten, har varit från boende ca 900 meter från närmaste sprängområde. Deras fastigheter är belägna väster om tåkten. Bolaget har åtagit sig att anlägga en bullervall längs denna sida av tåkten för att innehålla bullervärden enligt villkor. Dessa fastighetsägare har även framfört att fastigheterna är belägna mellan två tåkter och att de därför störs av markvibrationer och luftstötsvågor från båda verksamheterna. Med de föreskrivna villkoren, bolagets åtagande samt avståndet till boende som yttrat sig i ärendet bedömer Miljöprövningsdelegationen att de störningar som den nu prövade verksamheten ger upphov till får betraktas som acceptabla.

Helgeåns nedre lopp, ett riksintresse för naturvård, finns knappt 2 km från tåkten och det närmsta Natura 2000-område befinner sig ca 5 km från tåktområdet. Verksamheten bedöms inte medföra risk för påtaglig skada på något riksintresse. Lokaliseringen av bolagets verksamhet till denna fastighet strider enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning inte heller mot bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. miljöbalken om hushållning med mark och vatten.

Det aktuella området omfattas inte av någon detaljplan.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten inte strider mot den kommunala översiktsplanen.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Miljöprövningsdelegationen anser att om verksamheten bedrivs enligt bolagets åtaganden och i enlighet med de villkor som föreskrivs nedan kan verksamheten tillåtas på den föreslagna platsen.

Miljökvalitetsnormer

Tillstånd får inte lämnas till en verksamhet som medför att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. 2 § första punkten (gränsvärdesnorm) inte följs.

Enligt 5 kap. 3 § miljöbalken ska myndigheter och kommuner ansvara för att miljökvalitetsnormer följs.

Recipient för bolagets utsläpp till vatten är vattenförekomsten Vinne å:

Araslövssjön – Åraslövsån (SE621804-139059). Denna vattenförekomst har måttlig ekologisk status och uppnår inte god kemisk status.

Miljökvalitetsnormerna för Vinne å: Araslövssjön – Åraslövsån, innebär att god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus ska uppnås för förekomsten.

Bolagets utsläpp av vatten från täkten går via uppsamlingsdammar i täktbotten till sedimentationsdammar och vidare via diken till Vinne å. Kontroll av utgående vatten sker vid utsläppspunkt till dike i gränsen av verksamhetsområdet.

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån det bolaget redovisat och de villkor som föreskrivs att utsläppet till vatten inte leder till någon försämring av vattenförekomstens status och inte heller försämrar möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormen. Vid en sammantagen bedömning anser

Miljöprövningsdelegationen att det i detta avseende inte framkommit något som hindrar att tillstånd meddelas.

Miljökvalitetsmål

Miljökvalitetsmålen ska tjäna som vägledning i enskilda prövningar vid avgörandet av vilka miljöstörningar som bör föranleda hänsynstaganden i form av begränsningar, försiktighetsmått och skyddsåtgärder m.m. Avvägningarna mellan behovet av skyddsåtgärder och hänsyn till vad som är tekniskt möjligt och rimligt att uppfylla samt vägningen mellan nyttan av skyddsåtgärderna och kostnaderna för dem ska i varje enskilt fall göras enligt hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken.

Den ansökta verksamheten ger upphov till buller och vibrationer samt utsläpp från transporter och arbetsmaskiner och berörs därför särskilt av miljökvalitetsmålen God bebyggd miljö, Frisk luft, Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning och Ingen övergödning.

Om försiktighetsåtgärder vidtas enligt bolagets åtaganden och enligt villkoren i detta beslut bedömer Miljöprövningsdelegationen att verksamheten inte riskerar att motverka förutsättningarna att uppnå dessa miljökvalitetsmål.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Hushållning och kretslopp

Enligt 2 kap. 5 § miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna att

1. minska mängden avfall,
2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter,
3. minska de negativa effekterna av avfall, och
4. återvinna avfall.

I första hand ska förnybara energikällor användas.

Bolaget har åtagit sig att använda Grön el. Verksamheten ger upphov till utvinningsavfall, men någon avfallshanteringsplan har inte prövats inom ramen för detta ärende. En prövning av denna plan ska därför göras av tillsynsmyndigheten. Hur övrigt avfall ska hanteras regleras i villkor.

Tidsbegränsning

Bolaget yrkar att tillstånd ska ges för en period om 20 år. En tillståndstid på 20 år ger bolaget möjlighet att bryta hela den ansökta mängden berg med en brytningstakt som motsvarar 75 % av det årliga maximala uttaget. Samtidigt är tillståndstiden tillräckligt lång för att bolaget ska kunna planera långsiktigt och exempelvis kunna investera i ny teknik som gagnar miljön. Miljöprövningsdelegationen bedömer att en tillståndstid på 20 år är rimligt i detta fall.

Motivering av villkor

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska enligt försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön, under förutsättning att det inte kan anses orimligt att uppfylla dem enligt 2 kap. 7 § första stycket samma balk. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Villkoren 1-4, 12, 13 och 15 berör frågor som är okontroversiella i ärendet då de inte omfattas av skilda uppfattningar mellan bolaget och dem som yttrat sig i ärendet. De föranleder inte heller några särskilda överväganden av Miljöprövningsdelegationen. Dessa villkor kommenteras därför inte vidare.

Buller och verksamhetstider (villkor 5 och 6)

Med hänsyn till närboende samt att annan bullrande verksamhet finns i närheten av nu prövad verksamhet bedömer Miljöprövningsdelegationen att det är rimligt att bolaget fortsätter att innehålla 40 dB(A) fram till klockan 07.00. Av samma

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

anledning bedöms det skäligt att behålla det skärpta bullerkravet kopplat till impulsljud. Det har under prövningen inte framkommit något som ger skäl att frånga det villkor som gällt fram till den 31 december 2018.

Miljöprövningsdelegationen anser det rimligt att reglera tider för sprängning och andra bullrande aktiviteter i verksamheten. Däremot har bolaget inte angett behov av underhållsarbete utanför ordinarie arbetstid. Kontroll genom immissions- och/eller närfältmätningar och beräkningar tillhör praxis för denna typ av villkor.

Vibrationer och luftstöt vågor (villkor 7-9)

Verksamheten alstrar vibrationer och luftstöt vågor vid sprängningsarbeten.

Erfarenheten visar att störningar från vibrationer orsakade av sprängningar kan för människor uppfattas som måttligt störande vid 0,4-1 mm/s och som sannolikt störande vid vibrationer överstigande 1 mm/s. Bolaget har åtagit sig att informera boende omkring tåkten senast dagen innan sprängning. Miljöprövningsdelegationen anser det rimligt att fastställa att denna information ska gå ut till boende inom en radie av 1 km från brytområdet. Genom att informationen går ut till boende inom detta område försäkras att såväl de som enligt riskanalysen kan utsättas för markvibrationer på 1 mm/s omfattas, som de boende belägna mellan den aktuella tåkten och den i nordväst. I händelse av störning kommer de som informerats ha bättre förutsättningar att veta från vilken tåkt som störningarna härstammar.

Miljöprövningsdelegationen finner inte skäl att frånga ett begränsningsvärde på 4 mm/s, vilket är det värde som normalt föreskrivs i villkor för bergtåkter. Bolagets mätningar och beräkningar visar att det är tekniskt möjligt att hålla sig inom ett begränsningsvärde på 4 mm/s om bolaget använder de samverkande laddningsstorlekar som riskanalysen utgått från.

Miljöprövningsdelegationen föreskriver 120 Pa som begränsningsvärde, vilket är i nivå med praxis för bergtåkter. Genom att utförligt planera sprängningarna kan bolaget genomföra sprängningarna så att risk för överskridanden inte uppkommer.

Enligt bolagets förslag till villkor för begränsning av vibrationer och luftstöt vågor gavs utrymme att överskrida yrkade nivåer vid 25 % av utförda sprängningar. Då det framkommit att det finns en oro för verksamhetens sprängningar bland allmänheten så finner Miljöprövningsdelegationen inte skäl att ge ett större utrymme än 10 % överskridandefrekvens. Bolaget får vid varje sprängning avgöra vilken eller vilka fastigheter som är lämpliga att utföra mätningar på, men tillsynsmyndigheten kan också avgöra detta om klagomål uppkommer.

Utsläpp till vatten (villkor 10)

Verksamheten kommer att släppa ut vatten som bl.a. kan innehålla föroreningar i form av kväve och suspenderat material. Genom att det vatten som avleds från tåkten passerar sedimentationsdammar innan utsläpp till recipienten begränsas utsläppet och påverkan på mottagande recipient.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossienr: 1290-20-092

Miljöprövningsdelegationen anser att det är rimligt att fastställa det begränsningsvärde för suspenderade ämnen på 5 mg/l som bolaget yrkat, räknat som årsmedelvärde. Enstaka mätvärden kan således vara högre utan att begränsningsvärdet överskrids. Mätresultaten visar att dammarna har tillräcklig kapacitet för att klara begränsningsvärdet för den befintliga verksamheten med god marginal. Begränsningsvärdet riskerar inte att överskridas för den utökade verksamheten om bolaget säkerställer att dammarna har en tillräcklig kapacitet för att partiklar i inkommande vatten ska hinna sedimentera i tillräcklig omfattning innan vattnet släpps ut.

Bolaget har yrkat på ett begränsningsvärde för totalkväve på 5 mg/l räknat som årsmedelvärde, vilket även Miljöprövningsdelegationen anser rimligt. Enstaka mätvärden kan således vara högre utan att begränsningsvärdet överskrids. Endast ett mätresultat (5,4 mg/l) har överskridit 5 mg/l. Genom att ha en god kontroll av upplag och en god hantering av sprängmedel minskar spridningen av kväve. Det är motiverat att hålla utsläppet av kväve lågt då den mottagande recipienten har problem med övergödning, vilket bl.a. bidrar till att vattenförekomsten inte uppfyller miljö kvalitetsnormerna.

Miljöprövningsdelegationen bedömer också att det är skäligt med ett krav på begränsning av utsläppet av olja från tåkten. Då det sker många transporter och utförs maskinarbete på verksamhetsområdet, som ligger intill en grundvattenförekomst, är det motiverat att det anordnas en oljeavskiljande anordning i anslutning till utgående vatten. En oljeavskiljande anordning behöver dock inte vara en oljeavskiljare, utan kan till exempel vara en flytläns på ytan av dammen. Det är upp till bolaget att själva avgöra vilken anordning som är lämplig för att innehålla villkoret.

För att få ett relevant årsmedelvärde behöver regelbundna mätningar genomföras. Därför bör minst 6 mätningar per år genomföras. Det är önskvärt att mätningarna genomförs varannan månad, men det är nödvändigt att det finns en viss flexibilitet eftersom det kan uppstå perioder då det inte finns något utflöde av vatten från sedimentationsdammen.

Förvaring av kemiska produkter (villkor 11)

Med anledning av att verksamheten ligger intill en grundvattenförekomst anser Miljöprövningsdelegationen att det är av stor vikt att flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall hanteras invallat och nederbördsskyddat. Detta gäller både vid permanent förvaring men även temporärt under arbetsdagen. Bolaget vill ha möjlighet att förvara flytande kemiska produkter i godkända s.k. ADR-tankar. Miljöprövningsdelegationen bedömer att föreskrivet villkor inte utesluter förvaring av bränsle i ADR-tank under förutsättning att detta sker invallat och nederbördsskyddat.

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

Efterbehandlingsplan (villkor 14)

Med tanke på att vissa efterbehandlingsåtgärder, som längs slutbrytningskanter, bäst kan genomföras innan man har ett djupt brott bör efterbehandlingen ske kontinuerligt i möjligaste mån. Miljöprövningsdelegationen anser att samråd bör ske med tillsynsmyndigheten senast tre år innan efterbehandlingen ska vara avslutad. Syftet är att ge tillsynsmyndigheten möjlighet att ge råd och rekommendationer samt medge eventuellt nödvändiga mindre justeringar inför den slutliga efterbehandlingen som kan vara av vikt för främjande och bevarande av den biologiska mångfalden i området samt slutgiltiga avväganden gällande säkerheten på platsen. Efterbehandlingen ska utformas med målsättningen att uppnå biologisk mångfald inom området. Ett tidigt samråd ger också möjlighet för bolaget att i god tid vid behov ändra delar av efterbehandlingen genom prövning hos Miljöprövningsdelegationen innan tillståndet löper ut. Efterbehandlingen ska vara klar när tiden för tillståndet löper ut.

Miljöprövningsdelegationen noterar att bullervallarna inte kommer finnas kvar när området efterbehandlats, enligt efterbehandlingsplan, se bilaga 2.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen anser att tillsynsmyndigheten vid behov ska kunna föreskriva villkor avseende kontroll av verkningar från verksamheten med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod, närmare utformning av yta för tankning och parkering av fordon och maskiner, detaljutformning av efterbehandlingen samt damning.

Ekonomisk säkerhet

Enligt 16 kap. 3 § miljöbalken får tillstånd för sin giltighet göras beroende av att den som avser att bedriva verksamheten ställer säkerhet för kostnaderna för det avhjälpanne av en miljöskada och de andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda. En säkerhet ska godtas om den visas vara betryggande för sitt ändamål. Säkerheten kan ställas efter hand enligt en plan som vid varje tid tillgodoser det aktuella behovet av säkerhet. Säkerheten ska prövas av tillståndsmyndigheten. Miljöprövningsdelegationen bedömer att en säkerhet om 7 700 000 kr behövs för detta tillstånd. Säkerheten baseras på områdets brytningsareal och verksamhetsområde och tar hänsyn till framtida inflation. Beräkningen följer Miljösamverkan Sveriges modell i rapporten "Efterbehandling av tåker".

Verkställighetsförordnande

Bolaget har yrkat att tillståndet ska få tas i anspråk även om tillståndsbeslutet inte har vunnit laga kraft. Enligt praxis ska man vara restriktiv vid medgivande av

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017

Dossier: 1290-20-092

verkställighet och endast medge det i sådana fall då det inte finns några motstående intressen och det verkligen är motiverat. Särskild hänsyn ska tas till de skador på miljön som kan uppstå om tillståndet omedelbart tas i anspråk och de möjligheter som finns att läka sådana skador om tillståndsbeslutet upphävs eller ändras. Tåktverksamhet kan få följdverkningar som är svåra att återställa. Av utredningen framgår även att det föreligger motstående intressen. Mot denna bakgrund bedömer Miljöprövningsdelegationen att det inte föreligger förutsättningar för att medge verkställighet i förevarande ärende.

Sammanfattning

Miljöprövningsdelegationen finner att det inte föreligger hinder mot att bevilja bolaget sökt tillstånd. Den planerade verksamheten strider inte mot miljöbalkens mål och tillåtlighetsregler, förutsatt att verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och att de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas. Verksamheten har visserligen påverkan på miljön i olika avseenden, t ex förlust av naturmiljöer, buller, vibrationer och damning samt utsläpp till vatten. Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att rimliga försiktighetsmått och åtgärder kommer att vidtas för att minska miljöpåverkan. Verksamheten motverkar inte möjligheten att uppfylla miljöbalkens mål samt de nationella och regionala miljömålen.

Beslut i ärendet har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne. I beslutet har deltagit Nina Weber, ordförande och Charlotte Jönsson, miljösakkunnig. Föredragande i ärendet har varit Joel Eriksson, Länsstyrelsens miljöavdelning.

Nina Weber

Charlotte Jönsson

Bilaga:

- 1: Exploateringsplan, 9 januari 2017
- 2: Efterbehandlingsplan, 9 januari 2017
- 3: Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar

2019-02-14

Dnr: 551-1706-2017
Dossier: 1290-20-092**Exp. till:**Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.seHavs- och Vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.seTrafikverket, diariecenter.region@trafikverket.seFörsvarsmakten, exp-hkv@mil.seSkatteverket, Storföretagsregionen, storforetagsregionen@skatteverket.se

Skatteverket, Box 507, 826 27 Söderhamn

Lantmäteriet, registrator@lm.seSveriges geologiska undersökning, sgu@sgu.seSkogsstyrelsen, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.seE.ON Elnät Sverige AB, elnat.planer@eon.seSvenska Kraftnät, registrator@svk.seVattenmyndigheten Södra Östersjön, vattenmyndigheten.kalmar@lansstyrelsen.seKristianstads kommun, kommun@kristianstad.seMiljö- och hälsoskyddsnämnden i Kristianstads kommun, kommun@kristianstad.seSussie Söderlundh och Andreas Petersson, sussie.soderlundh@gmail.comLars Lagerroth och Yvonne Nilsson, lars.b.lagerroth@telia.com

Länsstyrelsen, Miljöavdelningen (KS, JE) via e-post

Aktförvararen

Kopia till:

Miljöprövningsdelegationen (NW, CJ) via e-post

Akten